

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W RACIBORZU ZA 2019 ROK**

Spis treści:

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	5
1.1. Struktura organizacyjna oraz regulacje wewnętrzne Ośrodka	6
II. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ OPS	7
III. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA	8
3.1. Zasiłki i pomoc w naturze+ z zakresu zadań własnych	9
3.2. Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	10
3.3. Zasiłki i pomoc w naturze z zakresu zadań własnych dotowanych	11
3.4. Pomoc z zakresu zadań zleconych	12
3.5. Decyzje odmowne	12
3.6. Usługi opiekuńcze	13
3.7. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej	14
3.8. Skierowania do domów pomocy społecznej.....	15
IV. DZIAŁALNOŚĆ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH.....	17
4.1. Praca socjalna i kontrakt socjalny.....	17
4.2. Dział Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej (DPS)	18
4.3. Dział Usług i Pomocy Instytucjonalnej (DUS)	20
4.3.1. Działalność pracowników socjalnych w Schronisku dla Bezdomnych ARKA N, Domu dla Matek z Dziećmi MAJA oraz w Schronisku dla Kobiet Bezdomnych.....	21
4.4. Dział Świadczeń Pomocy Społecznej (DŚP).....	22
V. ŚWIADCZENIA: RODZINNE, Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO, DODATKI MIESZKANIOWE, STYPENDIA SOCJALNE I ICH REALIZACJA.....	25
5.1. Świadczenia rodzinne.....	25
5.2. Świadczenie Za życiem.....	27
5.3. Zasiłki dla opiekuna.....	27
5.4. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.....	28
5.5. Fundusz Alimentacyjny.....	28
5.6. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych z tytułu funduszu alimentacyjnego	28
5.7. Stypendia socjalne.....	29
5.8. Dodatki mieszkaniowe	29
5.9. Dodatki energetyczne	29
5.10. Świadczenie wychowawcze (500 plus)	29
5.11. Świadczenia Dobry Start (300 plus)	30
VI. DZIAŁALNOŚĆ DZIENNEGO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ. MIESZKANIA CHRONIONE.....	30

6.1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej	30
6.2. Mieszkania chronione	32
VII. DZIAŁALNOŚĆ WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ	33
VIII. SYSTEM WSPARCIA RODZIN I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE.....	35
8.1. Asystenci rodziny	36
8.2. Niebieska Karta. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	38
IX. PROGRAMY, PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ.....	41
9.1. Projekt Podniesienie poziomu jakości świadczonej pomocy społecznej w Gminie Racibórz	41
9.2. Program Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych	42
9.3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	42
9.4. Projekt Włączanie społeczne dla działania 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne dla poddziałania 9.2.2. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych- RIT	43
9.5. Projekt Drugi Brzeg	43
9.6. Projekt Seniorzy poznają Ostrawę i Racibórz	43
X. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	44
10.1. Wypoczynek letni dla dzieci	44
10.2. Wigilia dla samotnych	44
10.3. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.....	45
10.4. Prace społecznie użyteczne	45
10.5. Program Aktywizacja i Integracja.....	46
XI. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI ORAZ SZKOLENIA PRACOWNIKÓW.....	46
XII. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	49

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborzu, zwany dalej *Ośrodkiem*, jest jednostką organizacyjną Gminy Racibórz. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Miasta Racibórz Nr XLIV/663/2018 z dnia 26 września 2018 r., Zarządzenia Nr 1685/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. Prezydenta Miasta Racibórz w sprawie akceptacji Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz aktów prawnych wydanych przez Radę Miasta, Prezydenta Miasta Racibórz i Dyrektora Ośrodka.

Ośrodek realizował zadania wynikające z następujących przepisów prawnych:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2019 r., poz.1507 z późn. zm.);
- 2) Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r., poz.1007 z późn.zm.);
- 3) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2220);
- 4) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz.2092 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz.U. z 2019 r., poz. 670 z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz.1373 z późn. zm.);
- 7) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz.1843 z późn.zm.);
- 8) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2019, poz. 1172 z późn. zm.);
- 9) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn.zm.);
- 10) Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1530 z późn. zm.);
- 11) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1481 z późn.zm.);
- 12) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz.2133);
- 13) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1111 z późn.zm.);
- 14) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r.- Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. 2019 r., poz.755 z późn. zm.);
- 15) Ustawa z dn. 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz.2407).
- 16) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz.473 z późn. zm.);
- 17) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1061 z późn. zm.).

1.1. Struktura organizacyjna oraz regulacje wewnętrzne Ośrodka

- 1) Kierownictwo Ośrodka:
 - a) Dyrektor;
 - b) Zastępca Dyrektora.
- 2) Działy Ośrodka:
 - a) Dział Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej;
 - b) Dział Usług i Pomocy Instytucjonalnej;
 - c) Dział Świadczeń Pomocy Społecznej;
 - d) Dział Administracji i Realizacji Świadczeń;
 - e) Dział Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych;
 - f) Dział Finansowo-Księgowy.
- 3) Dzienny Dom Pomocy Społecznej.
- 4) Warsztat Terapii Zajęciowej.
- 5) Samodzielne stanowisko pracy podległe bezpośrednio Dyrektorowi umieszczone w strukturze Działu Administracji i Realizacji Świadczeń: ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i obrony cywilnej (do 31.05.2019 r.).
- 6) Samodzielne stanowisko pracy podległe bezpośrednio Dyrektorowi umieszczone w strukturze Działu Administracji i Realizacji Świadczeń: Radca prawny.

W roku 2019 zaktualizowano (wprowadzono) następujące regulaminy i dokumenty wewnętrzne w Ośrodku:

- Regulamin wynagradzania;
- Regulamin pracy;
- Instrukcję kancelaryjną, Jednolity rzeczowy wykaz akt oraz instrukcję organizacji i zakresu działania składnicy akt;
- Instrukcję redagowania pism, umów i innych dokumentów służbowych.

W okresie sprawozdawczym:

- utworzono jednostkę organizacyjną pomocy społecznej pod nazwą Dzienny Dom Pomocy Społecznej *Iskierka* w Raciborzu (Uchwała Rady Miasta Racibórz nr X/156/2019 z dnia 25.09.2019 r.), która działa w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu;
- nadano Statut jednostce organizacyjnej pod nazwą *Warsztat Terapii Zajęciowej* (Uchwała Rady Miasta Racibórz nr X/158/2019 z dnia 25.09.2019 r.);
- nadano Statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciborzu (Uchwała Rady Miasta Racibórz nr X/160/2019 z dnia 25.09.2019 r.).

II. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ OPS

W 2019 r. wydatki Ośrodka zamknęły się kwotą **64 488 182,34 zł.**

Tabela nr 1: Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r. (w PLN)

ROZDZ.	NAZWA	ZADANIA WŁASNE	ZADANIA WŁASNE DOTOWANE	ZADANIA ZLECONE	RAZEM
85195	Koszty wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	0	0	6 700,00	6 700,00
85202	Domy Pomocy Społecznej	3 975 729,63	0	0	3 975 729,63
85203	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	405 563,82	1 286,66	0	406 850,48
	W tym: Program <i>Ośrodki Wsparcia – Seniorzy poznają Ostrawę i Racibórz</i>	22 710,92	0,00	0,00	22 710,92
85205	Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie	13 258,11	0	0	13 258,11
85504	Wspieranie rodziny	154 778,92	74 022,00	1 575 485,70	1 804 286,62
	W tym: Asystent rodziny	154 778,92	74 022,00	0,00	228 800,92
	Pomoc Państwa w wychowaniu dzieci- <i>Dobry Start</i>	0,00	0,00	1 575 485,70	1 575 485,70
85501	Świadczenie wychowawcze	0	0,00	33 568 195,19	33 568 195,19
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	143 869,35	0,00	13 506 677,98	13 650 574,33
	W tym: Świadczenia <i>Za życiem</i>	0,00	0,00	20 600,00	20 600,00
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacone za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	0,00	79 697,86	0,00	79 697,86
85230	Pomoc w zakresie dożywienie, program <i>Posilek w szkole i w domu</i>	200 000,00	299 800,00	0,00	499 800,00
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	389 530,61	401 975,80	0,00	791 506,41
85215	Dodatki mieszkaniowe	2 294 133,60	0,00	55 672,66	2 349 806,26
85216	Zasiłki stałe	0,00	941 829,10	0,00	941 829,10
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	3 096 484,02	620 554,00	2 436,00	3 719 474,02
	W tym: Program <i>Podniesienie poziomu jakości świadczonej pomocy społecznej w gminie Racibórz</i>	65 325,20	0,00	0,00	65 235,20
85220	Mieszkania chronione	22 306,68	0,00	0,00	22 306,68
85228	Usługi opiekuńcze	835 320,80	0,00	113 064,00	948 384,80
85295	Pozostała działalność – prace społecznie-użyteczne	33 600,44	0,00	0,00	33 600,44
85311	Warsztat Terapii Zajęciowej	1 441 891,63	0,00	0,00	1 441 891,63
85415	Stypendia socjalne	26 927,88	86 351,42	0,00	113 279,30
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	0,00	0,00	121 011,48	121 011,48
RAZEM		13 033 422,49	2 505 516,84	48 949 243,01	64 488 182,34

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

III. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. w Raciborzu zamieszkiwało 49 760 mieszkańców, czyli o 364 mniej niż w roku 2018.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborzu w 2019 r. udzielił wsparcia 625 rodzinom liczącym 1 076 osób.

Ośrodek stawia wysokie wymagania wobec pracowników socjalnych. Ich podstawowym zadaniem jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz stworzenie na podstawie wywiadu środowiskowego diagnozy w sferach: rodzinnej, zawodowej, mieszkaniowej, finansowej i zdrowotnej. Rozpoznanie zawiera informacje wynikające z relacji klienta oraz pochodzące z zebranej przez pracowników dokumentacji. Celem diagnozy jest określenie funkcjonowania osoby/rodziny, występujących trudności oraz problemów, a także ich przyczyn.

Stosownie do przepisu art. 107 Ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz.1507) pracownicy socjalni przeprowadzają *rodzinne wywiady środowiskowe* w miejscu zamieszkania Stron w szczególności dla potrzeb udzielenia pomocy, jak również w przypadku osób o których mowa w art. 103 cyt. Ustawy.

Wywiad może być także realizowany u osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne, o specjalny zasiłek opiekuńczy lub u osoby pobierającej ww. świadczenia w celu weryfikacji wątpliwości dotyczących okoliczności związanych z niepodejmowaniem lub rezygnacją z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz sprawowaniem faktycznej opieki nad osobą, na którą ubiega się lub pobiera świadczenie.

Ponadto konieczność przeprowadzenia wywiadu może wynikać z potrzeby weryfikacji, czy osoby ubiegające się bądź pobierające świadczenie wychowawcze istotnie sprawują opiekę nad dzieckiem lub gdy zachodzi obawa marnotrawienia przyznanych środków.

Opracowana ocena jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą lub rodziną, realizowanego poprzez *kontrakt socjalny*, którego wzór określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 218, poz. 1439). Dalej następuje konsekwentna praca socjalna, udzielanie wsparcia, systematyczna ocena oraz ewentualna modyfikacja celów i działań. Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 228 rodzinom.

Wydano 5 197 decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, w tym w ramach zadań własnych w liczbie 5 091.

3.1. Zasiłki i pomoc w naturze z zakresu zadań własnych

Kryterium dochodowe

Kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w formie świadczeń pieniężnych uległo zmianie od października 2018 r. i zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 1358) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynosi:

- 1) dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **701 zł**;
- 2) dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **528 zł**.

Wyjaśnić należy, iż do września 2018 r. świadczenia pieniężne mogły otrzymać osoby samotnie gospodarujące, których dochód nie przekraczał kwoty **634 zł**, natomiast w przypadku rodziny dochód na osobę nie mógł przekroczyć kwoty **514 zł**.

Osoby i rodziny, których dochód przekraczał podstawowe kryterium dochodowe, ale nie przekracza kwoty 150% kryterium dochodowego korzystały z wieloletniego programu rządowego *Posilek w szkole i w domu*.

Formy pomocy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany **zasiłek celowy**. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na zakup żywności, opału, leków, odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego, kosztów pogrzebu oraz na opłaty za energię elektryczną, gaz, czynsz.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Inną formą pomocy jest **zasiłek okresowy**, który przyznaje się w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia bądź własne zasoby finansowe, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie **świadczenia niepieniężnego**.

W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o świadczenie lub korzystającej z pomocy, w tym przede wszystkim dobro dzieci.

Tabela nr 2. Zadania własne w 2019 r.

FORMA POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W PLN
Posiłek - obiady w szkole, wyżywienie w żłobku i przedszkolu		200	18 408	86 809,00
Zasiłek okresowy*		331	1 676	401 976,00
z tego:	środki własne rozdz. 85214	X	X	0,00
	dotacja	X	X	401 976,00
Usługi opiekuńcze	opiekuńcze	170	39 470	835 320,80
	specjalistyczne	123		
Sprawienie pogrzebu		12	12	25 850,00
Zasiłki celowe i w naturze rozdz. 85214 i 85295		321	X	612 438,00
w tym:	zasiłki celowe specjalne	71	125	40 538,00
Opłata za DPS		160	1 734	3 975 729,63
RAZEM				6 380 637,43

*Od 2008 r. gminy otrzymują dotację celową na pokrywanie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

3.2. Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Na realizację powyższego Programu przeznaczono w 2019 r. ogółem **500 000,00 zł**, z czego środki własne gminy wynosiły **200 000,00 zł**, a dotacja z budżetu państwa **300 000,00 zł**.

Zadania wynikające z realizacji Programu wykonano poprzez zapewnienie: wyżywienia dzieciom w żłobku, przedszkolach oraz gorącego posiłku w szkołach i pozostałym osobom otrzymującym pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej – w formie jednego gorącego dania w punkcie wydawania posiłków oraz w formie dowożonych posiłków do klienta.

Usługi te były realizowane przez *Kuchnię Caritas Diecezji Opolskiej*. Wykonawca został wyłoniony w postępowaniu o udzielenie zamówienia na usługi społeczne.

Pomocą w formie gorącego posiłku lub zasiłku na żywność objęto 555 osób. Z pomocy w formie posiłków skorzystało łącznie 260 osób (dzieci w żłobku, przedszkolu, szkole oraz dorośli), natomiast 248 osób otrzymało świadczenie pieniężne na zakup żywności (średnia wysokość jednego świadczenia to 266,17 zł).

Zgodnie z rozdziałem III Załącznika do Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu *Posilek w szkole i w domu* na lata 2019-2023, Dyrektor szkoły lub przedszkola, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, udzielał pomocy w formie posiłku informując o tym fakcie Ośrodek.

Pomoc ta udzielana była bez konieczności przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydawania decyzji administracyjnych, a środki na zakup posiłków były przekazywane przez Ośrodek na podstawie sporządzonej przez Dyrektora szkoły lub przedszkola listy dzieci i liczby spożytych przez nich posiłków w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Maksymalna liczba dzieci dożywianych dodatkowo nie mogła przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

W okresie sprawozdawczym z pomocy w formie posiłku skorzystało łącznie 200 dzieci, z czego w ramach Gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2019-2023, przyjętego Uchwałą nr II/20/2018 z dnia 19.12.2018 przez Radę Miasta Racibórz, objęto maksymalnie 30 uczniów.

Z analizy danych sprawozdawczych wynika, iż w 2019 r. wydatki na zakup posiłku stanowiły 40,70% ogółu, natomiast pozostałe 59,30% to koszty świadczeń pieniężnych na zakup żywności.

3.3. Zasiłki i pomoc w naturze z zakresu zadań własnych dotowanych

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zasiłek stały to świadczenie przysługujące osobie całkowicie niezdolnej do pracy z tytułu wieku lub niepełnosprawności, natomiast **opłacanie składek zdrowotnych** za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Tabela nr 3. Zadania własne dotowane w 2019 r.

FORMA POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W PLN
Zasiłki stałe ogółem, w tym z przeznaczeniem dla:	186	1 862	941 829,10
osób samotnie gospodarujących	159	1 580	X
osób pozostających w rodzinie	34	282	X
Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	169	1 719	79 697,86
RAZEM			1 021 526,96

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

3.4. Pomoc z zakresu zadań zleconych

W ramach zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej Ośrodek udzielił pomocy na kwotę **115 464 zł.**

Tabela nr 4. Zadania zlecone w 2019 r.

FORMA POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W PLN
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	10	4 029	113 064,00
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	1	12	2 400,00
RAZEM			115 464

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

3.5. Decyzje odmowne

W 2019 r. wydano ogółem 5 197 decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń pomocy społecznej (5 091 decyzje z zakresu zadań własnych, natomiast 106 decyzji z zakresu zadań zleconych), w tym 61 decyzji o odmowie przyznania świadczeń.

Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach wniesiono 48 odwołań od decyzji administracyjnych.

Kolegium rozpatrzyło je następująco:

- 1) 27 decyzji utrzymało w mocy;
- 2) 8 decyzji uchyliło, z czego 4 sprawy przekazało do ponownego rozpatrzenia, a 1 sprawę umorzyło;
- 3) umorzono 1 postępowanie odwoławcze.

W przypadku 6 decyzji, które zostały przekazane do rozpatrzenia przez Wojewódzki Sąd Administracyjny skarga została oddalona.

Na dzień sporządzania sprawozdania 6 decyzji oczekiwało na rozpatrzenie (2 przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, 4 przez Wojewódzki Sąd Administracyjny).

Należy nadmienić, iż 2 spośród złożonych odwołań dotyczyło rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego. W ślad za nimi Najwyższy Sąd Administracyjny wydał postanowienia dotyczące wskazania organu właściwego do rozpatrzenia sprawy.

Tabela nr 5. Decyzje odmowne w 2019 r.

Główna przyczyna odmowy przyznania świadczenia	ZADANIA WŁASNE	ZADANIA ZLECONE
Marnotrawstwo środków finansowych	0	0
Przekroczone kryterium dochodowe	7	5
Brak współpracy z pracownikiem socjalnym, podawanie informacji niezgodnych ze stanem faktycznym, odmowa złożenia oświadczenia o dochodach	24	0
Niewykorzystanie własnych środków finansowych	1	0
Inne przyczyny (w szczególności brak przesłanki do udzielenia pomocy zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, brak szczególnie uzasadnionej okoliczności do udzielenia pomocy w trybie art. 41 ww. ustawy)	24	0
Liczba odmów ogółem	56	5

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

3.6. Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Usługami opiekuńczymi objęto 170 osób oraz usługami specjalistycznymi 123 osoby. Należy zaznaczyć, że osoba objęta tą formą pomocy może korzystać z obu rodzajów usług jednocześnie. Wydatki gminy z tytułu realizacji usług opiekuńczych wyniosły **835 320,80 zł**.

Z usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystało 10 osób. Zadanie finansowano z dotacji z budżetu państwa. Ośrodek zrealizował wymienioną wyżej pomoc na kwotę **113 064,00 zł**. Usługi świadczone głównie u osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osób drugich, którym rodzina nie była w stanie zapewnić specjalistycznej pomocy. Średni koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił **19,80 zł**, usług specjalistycznych – **23,00 zł**, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **28,00 zł**.

W roku 2019 usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były przez *Polski Czerwony Krzyż Zarząd Okręgowy* w Katowicach.

3.7. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54, tj. potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni.

W 2019 r. wydano 59 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do ww. świadczeń, w tym 36 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń, 8 decyzji odmownych, 9 decyzji stwierdzających wygaśnięcie decyzji w przypadku objęcia klienta ubezpieczeniem zdrowotnym z innego źródła oraz 6 decyzji o umorzeniu postępowania.

Podstawowym warunkiem przyznania powyższej pomocy jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnienie kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej (**701 zł** na osobę samotnie gospodarującą i **528 zł** na osobę w rodzinie). W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy w trybie i na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Dyrektor Ośrodka jest upoważniony przez Prezydenta Miasta do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Gmina Racibórz w 2019 r. z dotacji otrzymanej z budżetu państwa sfinansowała realizację zadania na kwotę **6 700 zł**.

W 2019 r. wydano 56 decyzji dotyczące świadczeń opieki zdrowotnej, w tym 34 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń, 10 decyzji odmownych, 8 stwierdzających wygaśnięcie decyzji w przypadku objęcia beneficjenta ubezpieczeniem zdrowotnym z innego źródła lub śmierci oraz 4 decyzje o umorzeniu postępowania administracyjnego.

3.8. Skierowania do domów pomocy społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, brak możliwości samodzielnego funkcjonowania w codziennym życiu przez osobę, której gmina nie jest w stanie zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka; małżonek, zstępni przed wstępnymi; gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków. Odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej ciąży na gminie tylko wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą takiej opłaty.

Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. W domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym (raciborskie domy pomocy społecznej: *Złota Jesień, Dom św. Notburgi*) średni miesięczny koszt utrzymania ustala Starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku. Jeśli dochody pensjonariusza są zbyt niskie i nie wystarczają na comiesięczne opłaty, gmina musi wziąć na siebie to zobowiązanie w części lub w całości.

Ośrodek kieruje osoby do raciborskich domów pomocy społecznej w myśl zasady, że osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej.

Osoby kierowane są również do domów pomocy społecznej poza powiat raciborski z powodu braku odpowiedniego typu domu, np. dla osób upośledzonych umysłowo lub w przypadku, gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu jest krótszy niż w miejscowym domu pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym w domach pomocy społecznej poza Raciborzem umieszczonych było 31 mieszkańców Gminy Racibórz.

Tabela nr 6. Odpłatność za pobyt i liczba mieszkańców Gminy Racibórz w DPS na dzień 31 grudnia 2019 r.

L. P.	DOM POMOCY SPOŁECZNEJ	ODPŁATNOŚĆ (PLN)	Liczba mieszkańców
1.	DPS <i>Złota Jesień</i> w Raciborzu dla osób w podeszłym wieku	3 680,00	71
2.	DPS <i>Dom św. Notburgi</i> w Raciborzu dla przewlekle psychicznie chorych	3 134,00	38
3.	DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie w Gorzycach	4 369,76	2
4.	DPS w Klisinie dla osób przewlekle psychicznie chorych z filiami w Boboluszkach, Bliszczycach i Dzbańcach	3 352,76	13
5.	DPS dla dorosłych Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety w Grabinie	3 456,00	1
6.	DPS dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Świętochłowicach	3 350,00	1
7.	DPS <i>Sadyba</i> w Bystrej Krakowskiej dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych	3 950,00	2
8.	DPS dla dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie w Zawadzkiem	3 333,28	1
9.	DPS dla dziewcząt niepełnosprawnych intelektualnie "Pałac Różany" prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Krzyżanowicach	3 721,00	2
10.	DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Miechowie	3 139,00	1
11.	DPS Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych <i>Miłosierdzie Boże</i> w Mikołowie-Borowej Wsi	4 660,00	1
12.	DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Kędzierzynie-Koźlu	3 575,29	1
13.	DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Kadłubie	3 500,00	1
14.	DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie w Strzelcach Opolskich	3 372,15	3
15.	DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Zbrosławicach	3 357,49	1

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w domach pomocy społecznej przebywało 139 mieszkańców skierowanych przez Gminę Racibórz.

W przypadku 23 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej rodzina partycypowała w kosztach pobytu w części stanowiącej różnicę między miesięcznym kosztem utrzymania a opłatą wnoszoną przez mieszkańca (z czego 8 rodzin pokryło 100% tej różnicy).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wydatki na domy pomocy społecznej wyniosły 3 975 729,63 zł. Kwota nie uwzględnia opłat wnoszonych przez rodziny mieszkańców na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej i zawartych umów cywilno – prawnych.

W 2019 r. na konto Ośrodka wpłynęło 347 577,67 zł z tego tytułu. Kwota została odprowadzona na dochody budżetowe gminy.

W roku sprawozdawczym wydano 19 decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej, natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. na umieszczenie w wyżej wymienionych placówkach oczekuje 5 skierowanych.

IV. DZIAŁALNOŚĆ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

4.1. Praca socjalna i kontrakt socjalny

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej, która dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z ważniejszych i jednocześnie pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian.

Pracownicy socjalni wspierają proces pozytywnych zmian życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i codziennych, osobistych problemów. Pracownik socjalny często pełni funkcję *pogotowia ratunkowego*, będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny i może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz wspólnie z beneficjentem formułuje cele, które ma on osiągnąć dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Narzędzie to określa również uprawnienia i zobowiązania stron (pracownika socjalnego oraz osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc), w ramach wspólnie podejmowanych działań. W związku z tym kontrakt socjalny może być zawierany w określonym etapie metodycznego działania, po pełnym rozpoznaniu i ocenie sytuacji osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc.

Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień przez osobę albo rodzinę może stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W 2019 r. zawarto 92 nowych kontraktów socjalnych.

Beneficjenci uzyskali również pomoc pracowników socjalnych w kompletowaniu dokumentów w celu m. in. uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia uzupełniającego dla osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji, dodatku mieszkaniowego, energetycznego, świadczeń rodzinnych, świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, czy ustalenia prawa do emerytury lub renty. Zgromadzenie niezbędnych dokumentów umożliwiło 37 klientom uzyskanie własnego lub dodatkowego dochodu. Prawo do własnego świadczenia emerytalnego z tytułu wieku oraz prawo do własnego świadczenia rentowego nabyło 11 klientów Ośrodka. Wynikiem intensywnej pracy socjalnej w 2019 r. było usamodzielnienie 35 rodzin/ osób, natomiast dzięki działaniom aktywizacyjnym i motywacyjnym ze strony pracowników socjalnych 16 osób podjęło pracę.

Trzech pracowników socjalnych pełni nieodpłatnie funkcje członków Społecznej Komisji Mieszkaniowej. Komisja posiada kompetencje opiniodawcze w zakresie wynajęcia lokali z zasobów Miasta Racibórz oraz dokonuje oceny warunków mieszkaniowych i bytowych osób ubiegających się o wynajęcie lokalu, na podstawie przeprowadzonej wizji w lokalach mieszkalnych.

W strukturze Ośrodka funkcjonują trzy działy, w ramach których pracownicy socjalni świadczą pomoc na rzecz mieszkańców Raciborza, tj.:

- 1) Dział Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej (DPS);
- 2) Dział Usług i Pomocy Instytucjonalnej (DUS);
- 3) Dział Świadczeń Pomocy Społecznej (DŚP).

4.2. Dział Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej (DPS)

W Dziale Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej zatrudnionych było 10 osób, tj.:

- 1) Kierownik Działu;
- 2) 1 specjalista pracy socjalnej;
- 3) 3 starszych pracowników socjalnych;
- 4) 1 starszy asystent rodziny;
- 5) 4 asystentów rodziny.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Dziale Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej prowadzą pracę socjalną, która jest działalnością zawodową mającą na celu świadczenie osobom i rodzinom pomocy we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania

w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Celem świadczonej pracy socjalnej jest rozwinięcie lub wzmocnienie ich aktywności i samodzielności życiowej. Natomiast praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych w społeczności lokalnej ma na celu zapewnienie współpracy i koordynacji działań instytucji organizacji istotnych dla zaspakajania potrzeb członków społeczności. Działania pracowników w głównej mierze oparte są na Ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., ustawie o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. i ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni świadczyli pracę socjalną w terenie na rzecz 80 środowisk.

Dominującymi problemami wśród osób i rodzin są:

- choroba psychiczna;
- alkoholizm;
- bezrobocie;
- wielodzietność;
- niepełnosprawność intelektualna;
- samotne macierzyństwo;
- uzależnienie od środków psychoaktywnych;
- zadłużenia;
- brak organizacji wolnego czasu dzieciom;
- problemy w załatwianiu spraw urzędowych.

Należy nadmienić, iż w wielu środowiskach jednocześnie występuje kilka dysfunkcji.

Pracownicy socjalni w ramach swoich zadań pomogli klientom poprzez sporządzenie:

- wniosków do Sądu Rejonowego w Raciborzu o leczenie psychiatryczne bez zgody pacjenta z uwagi na stan zdrowia zagrażający życiu i zdrowiu osoby chorej;
- skierowań do domu pomocy społecznej bez zgody osoby wymagającej całodobowej opieki, której nie można zapewnić w miejscu zamieszkania rodzina, ani Gmina;
- wniosków o zasądzenie alimentów;
- wniosków o zaprzeczenie ojcostwa;
- wniosków o uregulowanie spotkań rodziców z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej;
- odwołań od wyroków niekorzystnych dla klientów.

Pracownicy socjalni uczestniczą w spotkaniach w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w sprawie oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Asystenci rodziny i pracownicy socjalni świadczący pracę socjalną w terenie aktywnie prowadzili nabór osób i rodzin celem objęcia ich wsparciem w formie produktów żywnościowych POPŻ oraz wskazali osoby do udziału w spotkaniu *Wigilia dla samotnych* organizowanym przez Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Racibórz.

Pracownicy socjalni w 2019 r. zakończyli współpracę z 35 rodzinami. Powodem zakończenia współpracy było:

- umieszczenie w domu pomocy społecznej (3 osoby);
- zgon (6 osób);
- brak współpracy (8 osoby);
- osiągnięcie założonych celów (2 osoby);
- zmiana miejsca zamieszkania (5 osób);
- zmiana metody pracy (10 osób);
- brak efektów pracy (1 osoba).

4.3. Dział Usług i Pomocy Instytucjonalnej (DUS)

Dział Usług i Pomocy Instytucjonalnej zatrudnia 10 osób, tj.:

- 1) Kierownik Działu;
- 2) koordynator;
- 3) 2 starszych specjalistów pracy socjalnej zajmuje się problemem bezdomności;
- 4) 2 specjalistów pracy socjalnej prowadzi i przyznaje pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób zaburzonych psychicznie;
- 5) 1 specjalista pracy socjalnej wykonuje obowiązki w DDPS (przyznawanie usług DDPS, mieszkania chronione);
- 6) 2 pracowników socjalnych prowadzi sprawy mieszkańców DPS-ów w Raciborzu (odpłatność, praca socjalna);
- 7) 1 pracownik socjalny zajmujący się skierowaniami do DPS i wnioskami przekazywanymi do PCPR w sprawach skierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy typu „B” w Raciborzu.

W ramach Działu pomoc świadczona była w zakresie:

- bezdomności;
- prowadzenia i przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób zaburzonych psychicznie;

- przyznawania usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej *Iskierka* oraz świadczenia pracy socjalnej na rzecz podopiecznych Domu Dziennego Pobytu;
- udzielania pomocy w formie mieszkań chronionych;
- wydawania skierowań, ustalania odpłatności, pracy socjalnej na rzecz mieszkańców domów pomocy społecznej;
- przeprowadzania wywiadów środowiskowych związanych z wydaniem skierowań przez PCPR do Środowiskowego Domu Samopomocy typu „B” w Raciborzu (38 wniosków).

4.3.1 Działalność pracowników socjalnych w Schronisku dla Bezdomnych ARKA N, Domu dla Matek z Dziećmi MAJA oraz w Schronisku dla Kobiet Bezdomnych

W zakresie rozwiązywania problemu bezdomności Ośrodek współpracuje także ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Człowieka *TECZA*, które w 2019 r. realizowało zadanie publiczne: *Udzielanie schronienia oraz posiłku dla osób bezdomnych skierowanych w trybie ustawy o pomocy społecznej z terenu miasta Racibórz* na zlecenie Gminy Racibórz. W ramach tej działalności funkcjonowało Schronisko dla Bezdomnych *ARKA N* mieszczące się przy ul. Wiejskiej 18 oraz Dom dla Matek z Dziećmi *MAJA* i Schronisko dla Kobiet Bezdomnych przy ul. Sempołowskiej 5. Placówki te zapewniały nocleg, całodobowe wyżywienie i podstawowe środki czystości.

W 2019 r. w *ARKA N* przebywało łącznie 82 osoby, z czego:

- 2 otrzymały mieszkanie z zasobów gminy;
- 4 (po poprawie swojej sytuacji finansowej) wynajęło pokoje, bądź mieszkania;
- 1 umieszczono w domu pomocy społecznej;
- 3 wyjechały za granicę;
- 3 podjęły pracę;
- 4 osoby wykonywały prace społecznie użyteczne;
- 1 nabyła prawo do emerytury;
- 5 uzyskało uprawnienia do zasiłku stałego.

Mieszkając w Schronisku dla Bezdomnych *ARKA N* mieszkańcy zobowiązani są do przestrzegania regulaminu tejże placówki. Za złamanie regulaminu osoby są wykreślane dyscyplinarnie bez prawa powrotu przez kolejnych 9 miesięcy. W okresie objętym sprawozdaniem 20 osób zostało wykreślonych dyscyplinarnie, 3 osoby samowolnie opuściły schronisko, a 1 osoba została zamknięta w zakładzie karnym.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni:

- przeprowadzili 275 wywiadów z mieszkańcami Schroniska dla Bezdomnych *ARKA N*, których ostatnim meldunkiem na pobyt stały był Racibórz oraz 12 wywiadów w Domu dla Matek z Dziećmi *MAJA* i Schronisku dla Kobiet Bezdomnych. W *MAI* mieszkają również mieszkanki powiatu raciborskiego i rybnickiego;
- wydali 82 skierowania dla mężczyzn na pobyt w Schronisku *ARKA N* oraz 6 skierowań dla kobiet na pobyt w wyżej wymienionej placówce;
- wydali także 8 skierowań do domu dla bezdomnych mężczyzn.

W ramach interwencji kryzysowej przekazano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie 8 wniosków kobiet i 13 dzieci, celem wydania decyzji o schronieniu w Domu dla Matek z Dziećmi *MAJA*.

Spośród kobiet mieszkających w *MAI* w 2019 r.:

- 1 zamieszkała w mieszkaniu chronionym;
- 2 kobiety, w tym 1 kobieta z 2 dziećmi, wynajęły mieszkanie;
- 1 z kobiet nabyła uprawnienia do świadczenia emerytalnego.

Pracownicy socjalni pomagają osobom bezdomnym m. in. w pisaniu pozwów i składaniu wniosków o przydział mieszkania, w załatwieniu bieżących spraw (np. kompletowanie dokumentów niezbędnych do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy), udzielają porad w zakresie uzyskaniu świadczeń takich jak np. zasiłek dla bezrobotnych, zasiłek pielęgnacyjny, czy świadczeń z pomocy społecznej.

Należy dodać, że działalność Domu dla Matek z Dziećmi *MAJA* jest wspierany finansowo przez Powiat Raciborski. W 2019 r. dotacja z Powiatu na ten cel wyniosła **184 783,94 zł**.

4.4. Dział Świadczeń Pomocy Społecznej (DŚP)

W Dziale zadania realizowane były przez 15 osób. W jego skład wchodzi:

- 1) Kierownik Działu/ Zastępca Dyrektora;
- 2) pracownicy socjalni, w tym:
 - pracownik socjalny (1 os.);
 - starsi pracownicy socjalni (2 os.);
 - specjaliści pracy socjalnej (6 os.);
 - specjalista pracy socjalnej ds. koordynacji pracy w środowisku;
 - starszy pracownik socjalny ds. koordynacji pracy w środowisku;

- specjalista pracy socjalnej, zatrudniony na stanowisku w punkcie ds. pierwszego kontaktu oraz specjaliści ds. realizacji świadczeń (2 os.).

Do zadań pracowników zatrudnionych w Dziale Świadczeń Pomocy Społecznej należy:

- 1) dokonywanie analizy i oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- 2) rozeznawanie potrzeb i organizowanie pomocy dla osób, rodzin potrzebujących;
- 3) przyjmowanie wniosków i podań od osób i rodzin zgłaszających się o pomoc i udzielanie im pełnej informacji o przysługujących świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- 4) prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (głównie zasiłków: celowych, okresowych, stałych, celowych specjalnych, które nie podlegają zwrotowi, jak również celowych pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłków) oraz w formie posiłku. Przedmiotowe postępowania w głównej mierze oparte są na zebraniu materiału dowodowego, a w szczególności na dokonaniu oceny, czy osoba lub rodzina współpracuje w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej, z równoczesnym włączeniem opracowania planu pomocy przy współudziale osób i rodzin zgłaszających się o pomoc;
- 5) sprawdzanie wywiadów środowiskowych pod względem formalnym i merytorycznym;
- 6) prowadzenie postępowań wyjaśniających (przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz innego rodzaju postępowań):
 - a) na potrzeby innych instytucji;
 - b) w ramach postępowań niezwiązanych z przyznawaniem świadczeń z pomocy społecznej, w szczególności:
 - w sprawach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
 - na potrzeby weryfikacji uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osoby ubiegające się o zasiłek dla opiekuna osoby niepełnosprawnej.
- 7) przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz występowanie z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny;
- 8) przygotowywanie postanowień, decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń pomocy społecznej na podstawie akceptowanych przez Dyrektora planów pomocy;
- 9) podejmowanie czynności w zakresie prowadzonych postępowań, jak i po ich zakończeniu, związanych z przyznawaniem świadczeń pieniężnych w formie między innymi zasiłków: stałych, okresowych, celowych specjalnych, celowych, przy czym w zakresie

zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup żywności w danym miesiącu – część wypłacanych stronom środków finansowych, dotyczących osób/ rodzin, których dochód przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, jest wypłacana w oparciu o realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;

- 10) świadczenie pracy socjalnej krótkoterminowej;
- 11) prowadzenie postępowań w sprawie sprawienia pogrzebu.

Dodać należy, iż w ramach struktury Działu Świadczeń Pomocy Społecznej w Ośrodku, funkcjonuje stanowisko pracownika socjalnego zatrudnionego w punkcie ds. pierwszego kontaktu, które aktualnie jest obsługiwane przez specjalistę pracy socjalnej.

W ramach zadań realizowanych na ww. stanowisku prowadzone jest w szczególności:

- 1) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy (z uwzględnieniem zmieniających się przepisów prawa) w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej;
- 2) pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;
- 3) rozeznawanie potrzeb i organizowanie pomocy dla osób i rodzin potrzebujących;
- 4) przyjmowanie wniosków i podań od osób i rodzin zgłaszających się o pomoc i udzielanie im pełnej informacji o przysługujących świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- 5) udzielanie osobom i rodzinom informacji w sprawach organizacji pracy Ośrodka;
- 6) przyjmowanie osób zgłaszających się po raz pierwszy do Ośrodka i kierowanie ich do właściwej komórki organizacyjnej Ośrodka po przeprowadzeniu wstępnej rozmowy;
- 7) udzielanie informacji na wniosek innych instytucji i uprawnionych podmiotów;
- 8) wydawanie zaświadczeń w sprawie korzystania ze świadczeń pomocy społecznej oraz decyzji administracyjnych (doręczanie ich osobom zgłaszającym się po odbiór do Ośrodka);
- 9) pobudzanie aktywności i wskazywanie na własne zasoby osób, rodzin ubiegających się o pomoc z Ośrodka oraz inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu potrzeb życiowych, rodzin, grup środowisk społecznych;

10) udzielanie zgłaszającym się o pomoc pełnej informacji o możliwości udzielenia im świadczeń i o konsekwencjach zatajania, bądź udzielania nieprawdziwych informacji.

V. ŚWIADCZENIA: RODZINNE, Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO, DODATKI MIESZKANIOWE, STYPENDIA SOCJALNE I ICH REALIZACJA

5.1. Świadczenia rodzinne

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków rodzinnych oraz przysługujących dodatków jest zadaniem zleconym gminy, którego realizację reguluje ustawa o świadczeniach rodzinnych. Świadczenia rodzinne wypłacane są ze środków z dotacji budżetu państwa.

W 2019 r. Ośrodek otrzymał z budżetu państwa na realizację świadczeń rodzinnych kwotę **14 022 055,00 zł**, wykonanie wyniosło **13 486 077,98 zł**, z czego kwota **13 119 017,02 zł** przeznaczona została na wypłatę świadczeń rodzinnych, składek emerytalno – rentowych oraz funduszu alimentacyjnego, a kwota **367 060,96 zł** na pokrycie kosztów związanych z ich realizacją, zakupem sprzętu biurowego oraz wynagrodzeniem pracowników.

Średniomiesięcznie wypłacano świadczenia dla 1 925 rodzin (2 250 świadczeń). Większość beneficjentów korzystających ze świadczeń rodzinnych to rodziny ubogie, gdyż u 40% ogółu klientów przeciętny dochód na osobę w rodzinie nie przekroczył nawet połowy kwoty kryterium dochodowego (do **400 zł**) warunkującego prawo do świadczeń rodzinnych. Z kolei dochód w przedziale od **400 zł** do **574 zł** osiągnęło 34% rodzin korzystających ze świadczeń, 19% rodzin miało dochód w przedziale od **574 zł** do **674 zł**, natomiast dochód powyżej **674 zł** osiągnęło tylko 7% rodzin.

Około 66% beneficjentów korzystających z zasiłków rodzinnych to rodziny, w których wychowuje się jedno lub dwoje dzieci. Rodziny wielodzietne (z trojgiem i więcej dzieci) stanowią 34% ogółu rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego, z czego 12% to rodziny z 4 i więcej dzieci.

Dodatkowo na świadczenia rodzinne wydano kwotę **161 301,36 zł** jako świadczenia *1 zł za 1 zł*. Zasada ta dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do niego:

- becikowego;
- z tytułu samotnej opieki nad dzieckiem;
- korzystania z urlopu wychowawczego;

- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
- kształcenia i rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka;
- rozpoczęcia roku szkolnego, nauki dziecka poza miejscem zamieszkania.

Tabela nr 7. Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne w 2019 r.

L. P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W PLN
1	Zasilek rodzinny	21 593	2 416 766
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	8 922	1 132 990
2.1	urodzenia dziecka	179	105 055
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	700	224 369
2.3	samotnego wychowywania dziecka	1 123	223 601
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 400	145 661
w tym:	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	224	19 558
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	1 176	126 103
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	1 950	102 622
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	62	5 748
w tym:	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	41	4 299
	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	21	1 449
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3 508	325 934
3	Zasilek rodzinny z dodatkami (poz. 1 + 2)	30 515	3 549 756
4	Zasilek pielęgnacyjny	16 415	3 105 685
5	Świadczenie pielęgnacyjne	1 726	2 720 365
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	122	73 702
7	Świadczenia opiekuńcze (poz. 4+5+6)	18 263	5 899 752
8	Razem świadczenia (poz. 3 + 7)	48 778	9 449 508
9	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	307	307 000
10	Świadczenia rodzicielskie	1 518	1 390 457
RAZEM (8+9+10)		50 603	11 146 965

Zródło: Dane statystyczne Ośrodka

W 2019 r. przyjęto 12 810 wniosków i pism o przyznanie świadczeń rodzinnych. Na skutek przyjętej korespondencji wydano:

- 1) 5 046 decyzji przyznających świadczenia rodzinne;
- 2) 1 683 decyzje odmowne;
- 3) 296 zaświadczeń.

W 2019 r. świadczeniobiorcy złożyli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach 22 odwołania od decyzji wydanych przez Dział Świadczeń Rodzinnych, z czego 2 decyzje zostało przekazanych do ponownego rozpatrzenia, 6 utrzymano w mocy.

Wobec pozostałych nie wydano rozstrzygnięcia.

5.2. Świadczenie *Za życiem*

Dnia 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny *Za życiem* (Dz. U. 2019 poz. 473 z późn. zm.). Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i ich rodzin do wsparcia w zakresie świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Na mocy tejże ustawy kobieta w ciąży i jej rodzina, a w szczególności kobieta w ciąży powikłanej, kobieta w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodziny dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu” jest uprawniona do:

- poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
- wsparcia psychologicznego;
- pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych oraz dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Poradnictwo w ww. zakresie koordynowane jest przez asystenta rodziny, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach środków na świadczenia rodzinne wypłacano jednorazowe świadczenie *Za życiem*. W okresie sprawozdawczym przyznano je 5 rodzinom, na łączną kwotę **20 000,00 zł**. Koszty obsługi ww. świadczenia wyniosły **600,00 zł**.

5.3. Zasiłki dla opiekuna

Z dniem 14 maja 2014 roku weszła w życie ustawa określająca warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekuna osobom, które utraciły prawo

do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

W roku 2019 zasiłek dla opiekuna wypłacono 10 osobom na łączną kwotę **75 206,50 zł**.

5.4. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla 105 wnioskodawców opiekujących się osobami niepełnosprawnymi na kwotę **506 489,94 zł** oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne dla 86 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne na łączną kwotę **121 011,48 zł**.

5.5. Fundusz Alimentacyjny

Ośrodek w okresie sprawozdawczym wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 308 dzieci na ogólną kwotę **1 465 563,00 zł**. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są dla 278 rodzin. Przeciętne miesięczne wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiły **122 130,25 zł**, a przeciętna wysokość świadczenia wynosiła **397 zł**.

W 2019 r. Ośrodek otrzymał kwotę **706 889,31 zł** tytułem ściągniętych przez komornika należności od dłużników alimentacyjnych (fundusz alimentacyjny, zaliczki alimentacyjne).

5.6. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych z tytułu funduszu alimentacyjnego

W okresie sprawozdawczym Ośrodek zarejestrował 279 dłużników alimentacyjnych zamieszkałych na terenie Raciborza mających zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podjęto następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- 1) wystosowano wezwania o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego do 97 dłużników alimentacyjnych;
- 2) przeprowadzono wywiady alimentacyjne oraz odebrano oświadczenia majątkowe u 97 dłużników alimentacyjnych;
- 3) wystąpiono do Urzędu Pracy z wnioskiem o aktywizację zawodową dłużników alimentacyjnych pozostających bez pracy w 4 przypadkach;
- 4) wystąpiono do Starostwa o zatrzymanie prawa jazdy w 2 przypadkach;
- 5) wystąpiono do Prokuratury z wnioskiem o ściganie za przestępstwo w 205 przypadkach.

Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Dział Świadczeń Rodzinnych otrzymał w 2019 r. kwotę **150 000 zł** na pokrycie kosztów postępowania wobec dłużników

alimentacyjnych. Kwota powyższa stanowi dochody gminy, a pozyskana została z tytułu 40% ściągniętych należności od dłużników alimentacyjnych.

5.7. Stypendia socjalne

W 2019 r. Ośrodek otrzymał na realizację wypłaty stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych kwotę **45 000 zł** z budżetu miasta oraz kwotę **100 000 zł** z budżetu państwa.

Na skutek przyjętych wniosków 13 uczniom przyznano zasiłki szkolne na kwotę **1 984,00 zł**, natomiast 123 uczniom przyznano stypendium szkolne na kwotę **105 459,30 zł** z czego pokryto w ramach środków własnych – **21 091,88 zł** oraz ze środków budżetu państwa kwotę **84 367,42 zł**.

5.8. Dodatki mieszkaniowe

Od dnia 1 stycznia 2012 r. wypłata dodatków mieszkaniowych jest realizowana przez Ośrodek. Budżet na ww. zadanie w 2019 r. wyniósł **2 330 000,00 zł**. W okresie sprawozdawczym rozpatrzono 1 654 wnioski na dodatki mieszkaniowe, z czego wydano 86 decyzji o odmowie przyznania świadczenia.

Nadmienić należy, iż w zakresie udzielonego świadczeniobiorcom prawa do wyżej wymienionej formy pomocy pracownicy tut. Ośrodka dokonali, zgodnie z procedurą przewidzianą obowiązującymi przepisami prawa, weryfikacji 23 wniosków.

Decyzją administracyjną przyznano dodatki na łączną kwotę **2 294 133,60 zł**.

5.9. Dodatki energetyczne

Ośrodek od 1 marca 2014 r. również realizuje wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych, których budżet w 2019 r. wyniósł **57 661,46 zł**. W tym okresie przyjęto 696 wniosków na dodatek energetyczny, z czego wydano 19 decyzji o odmowie przyznania świadczenia.

W 2019 r. przyznano dodatki na łączną kwotę **54 581,04 zł**, natomiast kwotę **1 091,62 zł** przeznaczono na obsługę zadania.

5.10. Świadczenie wychowawcze (500 plus)

Od dnia 1 kwietnia 2016 r. realizowana jest przez Ośrodek wypłata świadczenia wychowawczego (500 plus), którego budżet na rok 2019 wyniósł **33 840 000,00 zł**.

W okresie sprawozdawczym przyjęto 5 873 wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego. Na skutek przyjętych wniosków przyznano świadczenia dla 7 700 dzieci na kwotę **33 179 278,25 zł**. Kwota **388 916,94 zł** została przeznaczona na wydatki związane z obsługą i realizacją programu, z czego **316 466,98 zł** to kwota stanowiąca wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla pracowników zatrudnionych do obsługi ww. świadczenia.

5.11. Świadczenia *Dobry Start (300 plus)*

Z dniem 1 lipca 2018 r. rozpoczęto realizację wypłat świadczenia *Dobry Start*, którego budżet w 2019 r. wyniósł **1 650 000,00 zł**. Świadczenie w wysokości 300,00 zł wypłacane było zgodnie z wydanymi przez tut. Ośrodek informacjami o przysługującym prawie do świadczenia.

Świadczenie przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, do 20 roku życia oraz dziecko niepełnosprawne do 24 roku życia pod warunkiem kontynuacji nauki w szkole.

Przyjęto 3 840 wniosków, świadczenie zrealizowano dla 5 092 dzieci na kwotę **1 527,00 zł**, natomiast kwota **48 485,70 zł** stanowi koszt obsługi wyżej wymienionego świadczenia.

VI. DZIAŁALNOŚĆ DZIENNEGO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ. MIESZKANIA CHRONIONE

6.1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej

Dzienny Dom Pomocy Społecznej *Iskierka* przy ul. Ocickiej 13a jest ośrodkiem wsparcia o zasięgu lokalnym, działającym w strukturze organizacyjnej Ośrodka. Placówka zapewnia wsparcie osobom w wieku emerytalnym, niepełnosprawnym oraz samotnym.

Celem działań Dziennego Domu jest utworzenie systemu wsparcia społecznego poprzez zaspokajanie potrzeb bytowych, edukacyjnych, kulturalnych oraz społecznych, ukierunkowanych na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz postaw aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Placówka dysponuje 42 miejscami i jest czynna w dni robocze w godz. 7:00 - 15:00 (we wtorek do godz. 16:00, natomiast w piątek do godz. 14:00).

W ramach pobytu w Dziennym Domu można uzyskać, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, poradnictwo socjalne jak również pomoc w załatwianiu spraw związanych z codziennym funkcjonowaniem, np. w załatwianiu spraw urzędowych.

W ramach działalności wydawane są także dla podopiecznych *Iskierki* śniadania, posiłki obiadowe dwudaniowe i podwieczorki. Pomoc oraz wsparcie udzielane było przez kierownika, pracownika socjalnego oraz terapeutę zajęciowego.

Frekwencja

W okresie sprawozdawczym miesięcznie do Dziennego Domu uczęszczało średnio 37 osób. Wydano 7 278 obiadów dwudaniowych. Koszt jednego obiadu wynosił **7,39 zł**. Osoby korzystające z usług "Iskierki" uiściły w ramach odpłatności za obiady kwotę **38 045,29 zł**. Dodatkowo mogły one korzystać nieodpłatnie z samodzielnie przygotowywanych śniadań, których wydano 3 928 oraz z okolicznościowych podwieczorków i kawy ze słodyczami dla osób zaangażowanych w terapię zajęciową, których wydano 3 834.

Podopieczni aktywnie uczestniczą w życiu Domu, organizowanych w nim zajęciach terapeutycznych, imprezach okolicznościowych oraz wycieczkach.

Koncerty, występy muzyczne, warsztaty i imprezy okolicznościowe

W ramach terapii, w każdy czwartek, odbywają się zajęcia/warsztaty muzyczne dla podopiecznych z udziałem wolontariuszy z zespołu *Bez Echa*, który przygrywa również na organizowanych w ramach działalności *Iskierki* imprezach lub spotkaniach świątecznych i okolicznościowych.

W ciągu roku zorganizowano dla podopiecznych DDPS wiele ciekawych wydarzeń, jak np.:

- 1) zabawę karnawałową, *thusty czwartek, Dzień Kobiet, andrzejki, mikołajki, Sylwester*, wyjścia do kina *Bałtyk*, zabawy plenerowe i grille, urodziny dla podopiecznych z poczęstunkiem i wykonanymi podczas terapii zajęciowej prezentami;
- 2) śniadanie wielkanocne oraz spotkanie opłatkowe dla podopiecznych i zaproszonych gości, podczas którego podopieczni otrzymali paczki żywnościowe;
- 3) udział zespołu *Raciborskie Iskierki* w Klubie Osiedlowym *Cegielka*, gdzie zaprezentował teatr kukielkowy pn. *Czerwony Kapturek po Śląsku*.

Organizacja wycieczek

Jednymi z najbardziej lubianych przez podopiecznych Dziennego Domu wydarzeń są bez wątpienia organizowane wyjazdy i wycieczki. W ubiegłym roku podopieczni mieli okazję wziąć udział w *Dniu Seniora*, który odbył się w maju w siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk w Koszęcinie.

Współpraca z placówkami oświatowymi, kulturalnymi i innymi

Podopieczni wraz z opiekunami aktywnie uczestniczyli w przeróżnych wydarzeniach kulturalnych, jak również sami angażowali się w organizację spotkań oraz wydarzeń artystycznych i konkursów, jak np.:

- 1) udział w występach artystycznych zorganizowanych przez raciborskie dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 18 oraz Przedszkola nr 20;
- 2) uczestnictwo w *Misyjnym Dniu Chorych* w klasztorze Annuntiata w Raciborzu;
- 3) udział w spotkaniach z podopiecznymi Dziennego Domu Pobytu nr 5 z Kędzierzyna – Koźła oraz z DPS Dom św. Notburgi z Raciborza;
- 4) organizacja Konkursu Kulinarnego *Dynia w Centrum Uwagi*;
- 5) 1 października 2019 r. w ramach projektu *Seniorzy poznają Ostrawę i Racibórz* podopieczni *Iskierki* wzięli udział w Dniu Seniora w Miejskim Domu Kultury w Ostrawie.

Rodzaje technik stosowanych w ramach terapii zajęciowej

W ramach prowadzonej terapii wykorzystano między innymi:

- a) ergoterapię:
 - prace na drutach oraz szydełku, prace krawieckie (serwetki, reperacje odzieży, poduszki) prace z drewna (rekwizyty teatralne, półeczki, aniołki),
 - zajęcia z gospodarstwa domowego – przygotowywanie śniadań, wypieków, sałatek, nauka gospodarowania pieniędzmi, nauka obsługi sprzętu AGD,
 - zaangażowanie podopiecznych w prace na rzecz Domu – odśnieżanie terenu, grabienie liści, dyżury przy roznoszeniu posiłków,
 - pomoc w przeprowadzkach podopiecznych DDPS z mieszkania chronionego do swego własnego;
- b) arteterapię:
 - prace plastyczne (maski karnawałowe, prace z masy solnej, kartki świąteczne, stroiki świąteczne, malowanie farbami żelowymi na szkło i folię, kwiaty z bibuły, wianki okolicznościowe, prace z papieru, prace z masy papierowej, wiklina papierowa, origami modułowe, decoupage).
- c) choreoterapię i ludoterapię - ruch przy muzyce (tańce), gry i zabawy.

6.2. Mieszkania chronione

Mieszkanie chronione jest jedną z form pomocy społecznej dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają pomocy i opieki w zaspokojeniu niezbędnych

potrzeb oraz dla ofiar przemocy domowej. Osoby te przygotowują się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz integrują się ze społecznością lokalną.

W okresie objętym sprawozdaniem Ośrodek dysponował 3 lokalami (3 pokojowymi) z zasobów miejskich. Na dzień 31 grudnia 2019 r. w mieszkaniach przebywały 4 osoby dorosłe.

Łącznie z powyższej pomocy skorzystało 6 osób dorosłych oraz 2 dzieci. W związku ze zmianą miejsca zamieszkania jedna rodzina zrezygnowała z tej formy pomocy.

Za powyższe lokale odpłatność w łącznej wysokości **13 803,49 zł** zgodnie z przyznaną decyzją, uiściło 5 osób (1 osoba wraz z mężem i dziećmi).

VII. DZIAŁALNOŚĆ WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja powyższego celu odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej, sprawności psychofizycznych oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy. Działalność WTZ finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90 %) oraz ze środków własnych Powiatu Raciborskiego (10 %).

W okresie sprawozdawczym w zajęciach prowadzonych w Warsztacie Terapii Zajęciowej uczestniczyło 70 osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Raciborskiego.

Zajęcia z uczestnikami trwają 35 godzin, tj. 7 godzin dziennie, 5 dni w tygodniu od 8:00 do 15:00. W okresie od 01.08.2019 r. do 31.08.2019 r. trwała przerwa wakacyjna dla uczestników Warsztatu.

Spośród 70-ciu uczestników Warsztatu osiem bierze udział w praktykach zawodowych u pracodawców na otwartym rynku pracy.

Na podstawie Uchwały z dnia 25.09.2019 r. nr X/157/2019 Rady Miasta Racibórz od dnia 01.01.2020 r. Warsztat Terapii Zajęciowej stanowi odrębną jednostkę organizacyjną Miasta Racibórz.

Integracja społeczna uczestników WTZ

Uczestnicy WTZ brali aktywny udział w kiermaszach i imprezach integracyjnych takich jak np.: Jarmark Wielkanocny, Jarmark Św. Marcelego, Jarmark Bożonarodzeniowy, Obchody

Międzynarodowego Dnia Osoby z Niepełnosprawnością, Festiwal Pozytywnych Wartości w Bieńkowicach, II edycji Święta Powiatu Raciborskiego na Zamku Raciborskim, wycieczki integracyjne oraz różnego rodzaju zabawy okolicznościowe.

Ponadto prace podopiecznych, wykonane na zajęciach warsztatowych, były wystawiane i sprzedawane na licznych jarmarkach i straganach m.in. Wielkanocnym, Bożonarodzeniowym, na Zamku Raciborskim oraz w Gmachu Sejmu Śląskiego w Katowicach.

Dochód ze sprzedaży w kwocie **11 832,55 zł** został przekazany na integrację społeczną uczestników z przeznaczeniem na organizację wycieczek i spotkań integracyjnych.

Liczba uczestników WTZ wg miejsca zamieszkania

Skalę liczbową ilości uczestników z poszczególnych gmin przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 8 Ilość uczestników WTZ z poszczególnych gmin powiatu raciborskiego

GMINA	ILOŚĆ UCZESTNIKÓW
Racibórz	44
Kornowac	1
Rudnik	3
Nędza	6
Kuźnia Raciborska	8
Krzyżanowice	6
Krzanowice	1
Pietrowice Wielkie	1
Razem:	70

Zródło: Dane statystyczne Ośrodka

Aktywizacja zawodowa podopiecznych WTZ oraz rozwój sprawności psychofizycznych potrzebnych w pracy

W 2019 r. prowadzone zajęcia rehabilitacyjne miały na celu stworzenie osobom niepełnosprawnym możliwość rozwoju społecznego i zawodowego w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy oraz samodzielnej egzystencji. Prowadzone zajęcia pozwoliły zapoznać uczestników z działalnością w wybranych zakładach pracy, z którymi Warsztat podjął współpracę na podstawie umów polegających na zorganizowaniu praktyk zawodowych dla podopiecznych Ośrodka.

Zawarto umowy o organizację praktyk zawodowych z pięcioma zakładami dla ośmiu podopiecznych Warsztatu, które były realizowane w: Urzędzie Miasta Racibórz, Agencji Promocji Ziemi Raciborskiej i Wspierania Przedsiębiorczości na Zamku Piastowskim

w Raciborzu, Centrum Techniki Zamtech w Raciborzu, Raciborskim Centrum Kultury oraz w raciborskim hipermarkecie Auchan w Raciborzu.

Wybrane osoby odbywały dwa razy w tygodniu 3 lub 4 godzinne nieodpłatne praktyki zawodowe. Nadzór nad praktykami sprawował terapeuta-trener zawodu oraz wyznaczony w umowie opiekun ze strony zakładu pracy. Jedna osoba po odbytych praktykach zawodowych podjęła pracę w hipermarkecie Auchan. Kolejna osoba oczekuje na podjęcie pracy. W tym celu Warsztat prowadzi rozmowy z pracodawcą. W sumie aktywizacją zawodową poprzez szkolenie zawodowe oraz podjęcie nieodpłatnej praktyki zawodowej objętych zostało osiem osób, z czego jedna osoba podjęła pracę.

Oprócz celów rehabilitacji zawodowej podejmowano działania nakierowane na osiągnięcie ogólnych celów rozwojowych zapisanych w Indywidualnych Programach Rehabilitacji dostosowanych do możliwości uczestnika. W tym obszarze uczestnicy podejmowali działania mające na celu rozwój zaradności i samodzielności życiowej.

Roczna ocena postępów rehabilitacji uczestnika WTZ

Realizacja indywidualnych programów rehabilitacji prowadzona w poszczególnych pracowniach została zakończona roczną oceną postępów rehabilitacji wszystkich uczestników Warsztatu. W ocenie uwzględnione zostały również wnioski i uwagi otrzymane od podopiecznych Warsztatu. Przekazane informacje pomogły w lepszym sprecyzowaniu preferencji i zainteresowań uczestników oraz określenia nowych kierunków terapii.

Wzorem lat ubiegłych prowadzono monitoring dalszej ścieżki rozwoju w zakresie samodzielności oraz radzenia sobie w sytuacjach życiowych osób, które zakończyły terapię w Warsztacie.

VIII. SYSTEM WSPARCIA RODZIN I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Pomoc dziecku i rodzinie obejmuje swoim zakresem szeroko rozumianą pracę z rodziną i kompleksowe oddziaływanie na nią poprzez pomoc o charakterze profilaktycznym, ochronnym oraz aktywizującym do poszukiwania samodzielnych rozwiązań.

Działania te są realizowane poprzez asystentów rodziny oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który realizuje działania określone w *Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2021*, przyjętym 25 października 2017 r. Uchwałą Rady Miasta Nr XXXIII/479/2017.

Cele programu zakładają: prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (m.in. przez Zespół Interdyscyplinary), profesjonalizację kadry działającej w obszarze przeciwdziałania przemocy, zwiększanie poziomu świadomości społecznej w tym temacie oraz systematyczne monitorowanie problemu przemocy.

Zgodnie z ustawą Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną prac ww. Zespołu.

8.1. Asystenci rodziny

W okresie sprawozdawczym Ośrodek zatrudniał 5 asystentów rodziny, którzy realizowali zadania nałożone na gminę ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary:

- 1) bezpośrednią pracę z rodzicami;
- 2) bezpośrednią pracę z dziećmi;
- 3) działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny;
- 4) organizację własnego warsztatu pracy.

Funkcje asystenta rodziny:

- wsparcie psychologiczno-emocjonalne;
- diagnostyczno-monitorujące;
- opiekuńcze;
- doradcze;
- mediacyjne;
- wychowawcze;
- motywująco-aktywizujące;
- koordynacja działań skierowanych na rodzinę.

Pomocą asystentów w 2019 r. objętych było 82 rodziny (w tym 186 dzieci), w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze. Wśród rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, 68 zobowiązanych zostało do współpracy poprzez postanowienie Sądu, natomiast 14 na wniosek pracownika socjalnego.

W okresie sprawozdawczym 57 dzieci przebywało w pieczy zastępczej. Spośród nich 41 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych, natomiast 16 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (w Samborowicach, Kuźni Raciborskiej, Cyprzanowie oraz Pogrzebieniu). Ponadto 1 dziecko przebywało w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym. Do rodziny biologicznej powróciło 4 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Działania asystentów rodziny w oparciu o ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin *Za życiem* polegają na koordynowaniu wsparcia dla rodzin oczekujących na narodziny dziecka, posiadających dokument potwierdzający ciążę lub rodzin z dzieckiem posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2019 r. trzy rodzin objęte były współpracą w ramach ustawy *Za życiem*, z czego dwie z nich równocześnie współpracowały z asystentem rodziny na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Najczęstszymi problemami występującymi w rodzinach objętych nadzorem asystenta są:

- niepełnosprawność intelektualna;
- alkoholizm;
- bezrobocie;
- wielodzietność;
- samotne macierzyństwo;
- choroby psychiczne;
- zadłużenia;
- brak organizacji wolnego czasu dzieciom;
- uzależnienie od substancji psychoaktywnych;
- problemy w załatwianiu spraw urzędowych.

Niejednokrotnie w środowiskach występuje jednocześnie kilka problemów, a niezaradność opiekuńczo- wychowawcza nie jest problemem pierwotnym.

Asystenci prowadzą monitoring rodzin, zwłaszcza sytuacji dzieci w tych rodzinach, z uwagi na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Działania te mają charakter regularnych wizyt w miejscu zamieszkania, stałego kontaktu telefonicznego z członkami rodzin i służbami społecznymi.

Praca asystenta z rodziną i na jej rzecz to m.in.:

- a) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, w której wychowują się dzieci, co odbywa się w ścisłej współpracy z członkami rodziny i z pracownikiem socjalnym;
- b) opracowanie planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;

- c) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- d) towarzyszenie podczas wizyt np. w urzędach, w sądach, u lekarzy, w szkole itp.;
- e) wspieranie aktywności społecznej rodzin oraz motywowanie do gospodarowania czasem wolnym dzieciom (wyjścia do muzeum, wspólne odrabianie zajęć domowych, wykorzystanie dodatkowych form wsparcia środowiskowego, jak np. świetlice, kluby młodzieżowe);
- f) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- g) kontakt z kuratorem, pedagogiem, szkołą;
- h) motywowanie do podjęcia leczenia w poradniach - poradnie zdrowia psychicznego, poradnie terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, poradnie specjalistyczne, poradnie służby zdrowia;
- i) pośredniczenie w przekazywaniu ubrań, mebli, sprzętu AGD dla rodzin objętych asystenturą.

W okresie sprawozdawczym asystenci zakończyli współpracę z 21 rodzinami. Powodem zakończenia współpracy było:

- osiągnięcie założonych celów- 3 rodziny;
- zaprzestanie współpracy z asystentem rodziny przez klienta- 11 rodzin;
- zmiana metody pracy- 3 rodziny;
- brak efektów pracy- 4 rodziny.

Asystenci rodziny zakończyli koordynację prowadzoną w oparciu o ustawę „Za życiem” z dwoma rodzinami z uwagi na osiągnięcie założonych celów. W jednej rodzinie asystent rodziny nadal koordynuje działania.

W 2019 r. czworo dzieci przebywających w pieczy zastępczej powróciło do rodziny biologicznej.

8.2. *Niebieska Karta*. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Pracownicy socjalni w swojej pracy posługują się formularzem *Niebieskiej Karty*. Tryb postępowania w przypadku zaistnienia przemocy w rodzinie określa Rozporządzenie Rady

Ministrów z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. z 2011, Nr 209, poz. 1245) w sprawie Procedury *Niebieskie Karty* oraz wzorów formularzy *Niebieska Karta*.

W ramach procedury pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 2) udziela kompleksowych informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
 - c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 4) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W myśl art. 9d ust. 2 ustawy z 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.) procedurę udzielania pomocy wszczynają przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Osoby te, które jako pierwsze miały kontakt z ofiarą przemocy, wypełniają **formularz A** (załącznik nr 1 do rozporządzenia). Następnie w ciągu 7 dni przekazują go do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Ten z kolei przekazuje go członkom zespołu lub grupie roboczej nie później niż po 3 dniach od daty przyjęcia.

Ofiara przemocy otrzymuje **formularz B** (załącznik nr 2), gdzie znajdzie informacje m.in. o formach pomocy, które jej przysługują. Dalsze działania wobec ofiar przemocy podejmuje się na podstawie **formularza C** (załącznik nr 3) np. w kwestii realizacji indywidualnego planu

pomocy i organizacji wsparcia medycznego lub socjalnego. Praca ze sprawcą przemocy odbywa się natomiast po uzupełnieniu **formularza D** (załącznik nr 4). Zakończenie procesu udzielania pomocy nie wymaga wypełnienia *Niebieskiej Karty*.

W okresie sprawozdawczym Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie otrzymał 101 *Niebieskich Kart*, z czego:

- 1) 85 sporządzonych zostało przez funkcjonariuszy Policji;
- 2) 4 wpłynęły od przedstawicieli placówek oświatowych;
- 3) 12 sporządzili pracownicy socjalni Ośrodka.

Do każdej sporządzonej *Niebieskiej Karty* powołano grupę roboczą, której celem było opracowanie planu pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.

W ramach ustalonego planu pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej:

- 1) złożono 37 wniosków do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodziny;
- 2) złożono 6 wniosków do GKRPA;
- 3) przekazano dokumentację do KPP w Raciborzu w sprawie 27 rodzin;
- 4) wystosowano 69 zaproszeń w związku z prowadzoną procedurą Niebieskie Karty;
- 5) wystosowano 85 wezwań w związku z prowadzoną procedurą Niebieskie Karty;
- 6) złożono do KPP Racibórz 9 zawiadomień z art. 207 KK;
- 7) przekazano do Sądu Rejonowego dokumentację dot. 8 rodzin;
- 8) wystawiono 11 zaświadczeń do Okręgowego Ośrodka Pomocy Dla Osób Pokrzywdzonych Przesłaniem w Raciborzu przy ul. Szewskiej;
- 9) w przypadku 4 rodzin podjęto współpracę na rzecz innych Zespołów Interdyscyplinarnych.

Odbyły się 144 spotkania grup roboczych. Członkowie grup spotykali się w trybie interwencyjnym, a skład członków był ruchomy i zależny od indywidualnych potrzeb poszczególnych rodzin. W grupach roboczych brali udział dzielnicowi, w których rewirze zamieszkuje dana rodzina, kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni, pedagodzy, przedstawiciele placówek oświatowych, do których uczęszczają dzieci zagrożone przemocą oraz przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przedstawiciele poszczególnych instytucji opracowywali i realizowali indywidualny plan działania pomocy rodzinie, diagnozowali i monitorowali sytuację rodziny.

Dobra współpraca, wymiana spostrzeżeń oraz podejmowanie konkretnych działań w znacznym stopniu pozwoliły usprawnić pracę instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W 2019 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, z czego w ramach jednego z nich odbyło się szkolenie dla członków zespołu *Młodociany jako ofiara i sprawca przemocy domowej* prowadzone przez firmę zewnętrzną.

Celem działania Zespołu Interdyscyplinarnego jest:

- 1) usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowania na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym w szczególności przemocy w rodzinie;
- 2) zintegrowanie działań instytucji i organizacji odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony ofiar Przemocy na lata 2018-2021*;
- 3) umożliwienie tworzenia grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

IX. PROGRAMY, PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

9.1. Projekt *Podniesienie poziomu jakości świadczonej pomocy społecznej w Gminie Racibórz*

Od 16 kwietnia 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. trwał projekt *Podniesienie poziomu jakości świadczonej pomocy społecznej w gminie Racibórz*, w ramach podpisanej umowy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dofinansowanie. Projekt realizowany był w ramach II osi priorytetowej *Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji. Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna*. Numer naboru: POWR.02.05.00-IP.03-00-012/17.

Do kwietnia 2019 r. w ramach projektu pracownicy socjalni korzystali ze wsparcia w postaci superwizji pracy socjalnej.

W maju 2019 r. przygotowano raport z wdrożonych zmian organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciborzu. W ramach otrzymanych środków zewnętrznych Ośrodek był zobligowany do przedłożenia raportu w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji projektu.

Do października 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborzu zobowiązany jest do zachowania trwałości rezultatów projektu. Zatem na bieżąco są prowadzone działania, które mają na celu zachowanie trwałości wdrożonych zmian organizacyjnych (rezultatów projektu).

9.2. Program Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych

Program *Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych* edycja 2019 miał na celu poprawę jakości świadczonych usług opiekuńczych oraz zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych posiadających stosowne orzeczenie.

Strategicznym celem programu było wsparcie społeczne w formie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych osób niepełnosprawnych w wieku do 75 roku życia posiadających:

- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- orzeczenie o niepełnosprawności dziecka do 16 roku życia, łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na codzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

Z powyższego programu w 2019 r. skorzystały 2 osoby. W okresie sprawozdawczym zrealizowano dotację otrzymaną w oparciu o umowę nr PSXIII.8.UO.2019 z dnia 21 czerwca 2019 r. zawartą w ramach środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie zadań wynikających z resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej *Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych* - edycja 2019. Otrzymane na realizację programu środki w wysokości 50 761,80 zł. (usługi specjalistyczne 19 458,00 zł., usługi zwykłe 31 303,80) zostały zrealizowane na kwotę 6 168,40 zł. Z czego usługi opiekuńcze specjalistyczne stanowił kwotę 3 752,80, natomiast zwykłe usługi opiekuńcze 2 415,60 zł. Zwrotu niewykorzystanych środków na kwotę 44 593,40 zł dokonano zgodnie z wytycznymi zawartymi w przedmiotowej umowie.

9.3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

W miesiącu kwietniu 2019 r. podjęto działania zmierzające do pozyskania stosownych danych w związku z obowiązkiem przeprowadzenia ewaluacji i monitoringu *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Racibórz na lata 2007- 2022*. Raport został

przedłożony do Urzędu Miasta Racibórz i został on omówiony na wrześniowej Sesji Rady Miasta Racibórz.

9.4. Projekt *Włączanie społeczne dla działania 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne dla poddziałania 9.2.2. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych- RIT*

W 2019 r. Ośrodek przygotował i złożył wniosek o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (Europejski Fundusz Społeczny) dla osi priorytetowej: *IX. Włączanie społeczne dla działania: 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne dla poddziałania: 9.2.2. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych- RIT*. Celem złożonego wniosku było pozyskanie środków na prowadzenie działań miękkich w rewitalizowanym budynku przy ul. Plac Wolności 8 i 9. Ośrodek spełnił formalne kryteria negocjacyjne.

W związku ze złożonym wnioskiem i trwającymi pracami w ww. budynku, Ośrodek pozostaje w stałym kontakcie i współpracy z przedstawicielami Urzędu, celem bieżącego monitorowania postępu prac.

Dnia 28 listopada 2019 r. została podpisana umowa nr UDA-RPSL.09.02.02-24-01H5/19-00 pomiędzy Miastem Racibórz a Województwem Śląskim.

9.5. Projekt *Drugi Brzeg*

W okresie objętym sprawozdaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 dla osi priorytetowej *IX. Włączanie społeczne dla działania: 9.1. Aktywna integracja dla poddziałania: 9.1.5. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym* ogłoszono nabór i wyłoniono Partnera do wspólnej realizacji zadań, które są objęte projektem pn. *Drugi Brzeg*. Partnerstwo zostało zawarte z Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS z siedzibą w Rybniku, z którym prowadzono działania w celu przygotowania i złożenia wniosku w ramach wyżej wymienionego konkursu.

Wniosek został złożony w styczniu 2020 r.

9.6. Projekt *Seniorzy poznają Ostrawę i Racibórz*

12 i 13 września 2019r. w ramach projektu *Seniorzy poznają Ostrawę i Racibórz - Senioři poznávají Ostravu a Ratiboř* Numer rej. mikroprojektu: Cz.11.4.120/0.0/0.0/16 _013/0001970. Projekt realizuje Miasto Racibórz oraz Státní mesto Ostrava (mestský obvod Moravská Ostrava

a Privoz), który jest realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa RP *Przekraczamy granice*. Całkowita wartość projektu wynosi 12 070,71 euro. W ramach projektu 12 września 2019r seniorzy wraz z przewodnikiem zwiedzili Racibórz, Muzeum, Zamek Piastowski i raciborski Browar. Następnego dnia seniorzy udali się do Rybnika nad Zalew Rybnicki, gdzie żeglowali po zalewie Rybnickim oraz wozami konnymi przejechali przez Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

X. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Pracownicy Ośrodka w toku codziennych obowiązków podejmują na bieżąco współpracę z Policją, Strażą Miejską, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi instytucjami w ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobą/ rodziną.

Ośrodek włącza się w różnego rodzaju inicjatywy prowadzone na terenie miasta Racibórz.

10.1. Wypoczynek letni dla dzieci

Asystenci rodziny wytypowali dzieci, które w okresie od 22 czerwca do 5 lipca zeszłego roku wyjechały na wypoczynek letni do miejscowości Rowy. Organizatorem wyjazdu było Kuratorium Oświaty w Katowicach. Dwoje dzieci zostało zakwalifikowanych do udziału w wypoczynku.

Ośrodek zapewnił uczestnikom transport do miejsca zbiórki przed wyjazdem (Katowice) oraz powrót do Raciborza. Opiekę nad dziećmi podczas przejazdu zapewnili pracownicy Działu Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej.

Dzieci biorące udział w zorganizowanym wypoczynku, to dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, bądź rodzin wielodzietnych.

10.2. Wigilia dla samotnych

W ramach akcji "Wigilia dla samotnych" wytypowano 45 osób samotnych, w podeszłym wieku, które w dniu 23.12.2019 r. wzięły udział w spotkaniu wigilijnym zorganizowanym przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Racibórz.

10.3. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Pracownicy socjalni Ośrodka w 2019 r. wydali 251 skierowań (dla 550 osób) uprawniających do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020*; edycja 2019; współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), realizowanego we współpracy ze Śląskim Bankiem Żywności i lokalną organizacją pozarządową, tj. *Stowarzyszeniem Artystyczno – Społecznym Pracownia Przyszłości*, która do czerwca 2020 r. realizuje dystrybucję produktów żywnościowych dla mieszkańców Gminy Racibórz w ramach ww. Programu.

Nadmienia się, iż skierowania uzyskały zarówno osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe jak również osoby, które w strukturze rodziny posiadają kilku członków. Bezpłatną pomoc żywnościową mogły uzyskać osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej w rozumieniu art. 7 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.), przy równoczesnym spełnieniu 200% kryterium dochodowego, które w omawianym przypadku wynosiło: dla jednoosobowego gospodarstwa domowego 1 402,00 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – 1 056,00 zł.

10.4. Prace społecznie użyteczne

23 stycznia 2019 r. zostało podpisane Porozumienie nr CAZ/RP.680.7.2019 MB pomiędzy Starostą Powiatu Raciborskiego i Prezydentem Miasta Racibórz w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych.

Program jest jedną z form przeciwdziałania całkowitemu wykluczeniu z rynku pracy, łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia oraz możliwości aktywizacji społecznej oraz zawodowej. Kandydaci do podjęcia pracy musieli być zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku oraz korzystać ze świadczeń pomocy społecznej. Prace wykonywane przez osoby obejmowały najczęściej czynności, które są niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania placówek korzystających z tej formy wsparcia.

Program ten dał uczestnikom możliwość uzyskania świadczenia, które stanowiło dla nich istotne źródło utrzymania. W ramach prac mogli oni przepracować do 10 godzin tygodniowo, gdzie koszt jednej godziny wynosił 8,50 zł. Świadczenia dla osób wykonujących prace społecznie użyteczne w 40% pokrywał Urząd Miasta, a w 60% Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu (środki Funduszu Pracy).

Na podstawie planu potrzeb 26 jednostek złożyło zapotrzebowanie na organizację prac w 2019 r., w ramach których łącznie przepracowały 53 osoby. Dzięki programowi zatrudnienie otrzymały dwie osoby.

Raciborskie placówki chętnie zatrudniały osoby w ramach prac społecznie użytecznych, ponieważ poprzez wykonywanie prostych, ale czasochłonnych czynności (najczęściej porządkowych) wspierały pracowników poszczególnych jednostek. Uczestnicy programu natomiast zdobyli doświadczenie zawodowe, które zwiększyło ich szanse na uzyskanie pracy na otwartym rynku pracy.

10.5. Program Aktywizacja i Integracja

W dniu 20.02.2019 r. zostało zawarte porozumienie nr CAZ/RP.680.10.2019.MB w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Raciborzu a Miastem Racibórz, zapewniające współpracę oraz sprawną wymianę informacji dotyczących osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, korzystających jednocześnie z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Program realizowany był w okresie od 20 lutego do 30 września, w cyklach dwumiesięcznych. Łącznie wzięło w nim udział pięć osób. Dzięki programowi zatrudnienie otrzymała jedna osoba.

XI. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI ORAZ SZKOLENIA PRACOWNIKÓW

W 2019 r. jeden pracownik ukończył specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny w zakresie specjalności: praca socjalna z osobami starszymi, zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu w ramach projektu dofinansowanego z Programu operacyjnego *Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Działanie 2.5. Skuteczna pomoc społeczna pn. „Inwestycja w poprawę wykształcenia kadr zatrudnionych w instytucjach pomocy i integracji społecznej”*.

Pracodawca skierował dwóch pracowników na szkolenie z zakresu specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu w ramach projektu dofinansowanego z Programu Operacyjnego *Wiedza Edukacja*

Rozwój 2014- 2020, Działanie 2.5. Skuteczna pomoc społeczna pn. Specjalizacja kadr w instytucjach pomocy i integracji – I stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny.

W 2019 r. pracownicy Ośrodka korzystali z licznych szkoleń oraz brali udział w warsztatach organizowanych m.in. przez Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego z Katowic, Centrum Szkoleń TAXUS z Krakowa, Profilaktyka KIER z Krakowa, TOTAL EKSPERT z Sosnowca, Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwionce- Leszczynach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej z Katowic, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego z Rybnika czy Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry – Euroregion Silesia.

1. Dział Administracji i Realizacji Świadczeń – 6 pracowników uczestniczyło w szkoleniach z zakresu: zamówień publicznych, prawa pracy i czasu pracy w praktyce kadrowej jednostek samorządu terytorialnego, nowych narzędzi oceny zasobów pomocy społecznej, zmian wynikających z nowelizacji ustawy o związkach zawodowych, zasad postępowania w sprawie skarg, wniosków i petycji składanych do organów jednostek samorządu terytorialnego, nowej ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie w systemie LSI.

2. Dział Finansowo-Księgowy – 8 pracowników uczestniczyło w szkoleniach z zakresu: zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, zasad rozliczania pracowników w 2019 r., zmian w składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, należności w jednostkach budżetowych, postępowania egzekucyjnych w administracji, prowadzenia ewidencji księgowej i kwalifikalności VAT w projektach, zasad realizacji i rozliczenia mikroprojektów w ramach Funduszu Mikroprojektów 2014-2020 w Euroregion Silesia. Jedna osoba ukończyła kurs rachunkowości budżetowej dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego.

3. Dział Usług i Pomocy Instytucjonalnej, Dział Pracy Socjalnej i Pomocy Specjalistycznej, Dział Świadczeń Pomocy Społecznej - 11 pracowników uczestniczyło w warsztatach i szkoleniach z zakresu: zasad postępowania w sprawie skarg, wniosków i petycji składanych do organów jednostek samorządu terytorialnego, pomocy społecznej, zdrowia psychicznego w kontekście pracy socjalnej, profilaktyki stresu i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu pracowników, realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, pracy z osobami stosującymi przemoc, dialogu motywującego w pracy z osobą uzależnioną, prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Warsztat Terapii Zajęciowej – 2 pracowników wzięło udział w warsztatach dotyczących pracy i współpracy z osobami niepełnosprawnymi.

5. Dzienny Dom Pomocy Społecznej – 1 pracownik wziął udział w szkoleniu dotyczącym zasad realizacji i rozliczenia mikroprojektów w ramach Funduszu Mikroprojektów 2014 - 2020 w Euroregion Silesia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rybniku było organizatorem konferencji *STOP – mówimy NIE*, której głównym celem było zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej problemów przemocy i uzależnień oraz poszerzanie wiedzy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej. W wyżej wymienionej konferencji wzięło udział dwóch pracowników Ośrodka.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował superwizję pracy socjalnej dla pracowników socjalnych. Formuła superwizji miała charakter cyklicznych spotkań realizowanych i opłacanych w ramach środków z projektu „Podniesienie jakości świadczeń pomocy w gminie Racibórz”.

Organizacja praktyk zawodowych

W okresie od 28.01.2019 r. do 01.02.2019 r. w ramach umowy podpisanej z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu, tutejszy Ośrodek przyjął pięciu uczniów na praktyczną naukę zawodu, która była realizowana w Warsztacie Terapii Zajęciowej przy ul. Rzeźniczej 8 w Raciborzu.

Wszechstronne doświadczenie, poszerzenie kwalifikacji oraz zdobycie nowych praktycznych umiejętności pozwoli osobom – praktykantom wykorzystać zdobytą wiedzę w przyszłości. Pracownicy Ośrodka wnieśli wiele starań i zaangażowania w zakresie zaznajomienia praktykantów ze specyfiką i funkcjonowaniem Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Odbywanie stażu przez bezrobotnych

W 2019 r. Starosta Raciborski, w imieniu którego działa Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu skierował dwie osoby bezrobotne na staż na stanowisko pracownika administracyjno – biurowego na okres 6-ciu miesięcy. Zgodnie z zawartą umową, Organizator stażu tj. Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborzu zobowiązany został do zatrudnienia wyżej wymienionych osób na okres 3 miesięcy na podstawie umowy o pracę w wymiarze co najmniej ½ etatu.

XII. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W głównej mierze Ośrodek dba o to, aby:

- 1) raciborskie dzieci miały dostęp do obiadów w szkołach, wyżywienia w żłobku i przedszkolach oraz dostęp do podręczników, pomocy naukowych i wakacyjnego wypoczynku;
- 2) osoby niepełnosprawne i osoby chore psychicznie nie były marginalizowane przez społeczeństwo, ale aktywnie uczestniczyły w życiu miasta, korzystając ze wsparcia w ramach pracy socjalnej, profesjonalnego poradnictwa, czy też specjalistycznych usług opiekuńczych;
- 3) usługi opiekuńcze realizowane w środowisku dla mieszkańców naszego miasta były dostosowane do rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i przedłużyły im funkcjonowanie w środowisku lokalnym;
- 4) potrzeby seniorów były zabezpieczone poprzez zapewniony pobyt w placówkach całodobowej opieki, w tym w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjnych, hospicjach (dostosowanych do potrzeb i stanu klinicznego mieszkańca), a także w Dziennym Domu Pomocy Społecznej, w ośrodkach wsparcia, w tym w mieszkaniach chronionych;
- 5) osoby ubogie i nieubezpieczone miały zapewniony dostęp do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia oraz zapewnione leki ratujące im życie;
- 6) osoby lub rodziny miały zapewnione schronienie, posiłek i niezbędne ubranie, jeżeli są ich pozbawione;
- 7) poprzez szybkie reagowanie w kryzysie ekonomicznym rodziny, zapobiec wykluczeniu społecznemu, powstawaniu dysfunkcji w zakresie braku możliwości zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych oraz bezdomności;
- 8) wspierać rodziny w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- 9) świadczoną Wnioskodawcom pomoc oraz pracę socjalną cechowała wysoka efektywność, profesjonalizm, a także aby wszelkie formy wsparcia były w sposób ciągły dostosowywane do dynamicznie zmieniających się oczekiwań i zapotrzebowań społecznych;

10) katalog świadczeń pomocowych poszerzać o działania wynikające z realizacji projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

Ośrodek zatrudnia wysoko wyspecjalizowaną kadrę pracowników niosących pomoc mieszkańcom Miasta Racibórz. Poprzez udzielanie wsparcia emocjonalnego, finansowego, okazywanie szacunku, zrozumienia i troski pomaga mieszkańcom Raciborza odzyskać wiarę we własne możliwości i nadzieję na wyjście z sytuacji kryzysowej.

Stale zmieniające się warunki życia społecznego rodzą zapotrzebowanie na coraz bardziej dostosowane do potrzeb mieszkańców formy wsparcia. Istotnym problemem Ośrodka są wciąż zwiększające się potrzeby na wykwalifikowaną kadrę, co jest związane m.in. ze specyfiką wykonywanej pracy oraz zadaniami nakładanymi na podstawie obowiązujących przepisów.

WYKAZ TABEL:

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r. (w PLN)	7
Tabela nr 2. Zadania własne w 2019 r.	10
Tabela nr 3. Zadania własne dotowane w 2019 r.	12
Tabela nr 4. Zadania zlecone w 2019 r.	12
Tabela nr 5. Decyzje odmowne w 2019 r.....	13
Tabela nr 6. Odpłatność za pobyt oraz liczba mieszkańców Gminy Racibórz w DPS na dzień 31 grudnia 2019 r.....	16
Tabela nr 7. Świadczeniobiorecy i wydatki na świadczenia rodzinne w 2019 r.	25
Tabela nr 8. Ilość uczestników WTZ z poszczególnych gmin powiatu raciborskiego	33